

УКРАЇНА

Департамент освіти і науки
Чернівецької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад
Чернівецький обласний центр естетичного виховання
“Юність Буковини”

Н А К А З

27.08.2021 р.

№ 99-ос

**Про створення безпечного освітнього
середовища та попередження
і протидії булінгу (цькуванню)
у 2021-2022 навчальному році**

На виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18.12.2018 № 2657 - VIII, листа МОН України від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)» та з метою створення безпечного освітнього середовища у КЗ «Чернівецький обласний центр естетичного виховання «Юність Буковини»», запобігання вчинення дітьми злочинів, правопорушень, проявів булінгу в освітньому просторі, формування позитивних соціальних установок, попередження вживання алкогольних, наркотичних речовин, тютюнових виробів учнівською молоддю,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити:

1.1. Положення про Порядок дій у разі вчинення здобувачами освіти правопорушень і злочинів у КЗ "Чернівецький обласний центр естетичного виховання "Юність Буковини".

1.2. План заходів спрямованих на запобігання та протидії булінгу у КЗ "Чернівецький обласний центр естетичного виховання "Юність Буковини" на 2021/2022 навчальний рік.

2. Створити постійно діючу комісію з розгляду фактів булінгу та реагування на них у складі:

Гатрич Л.Д., в.о. директора Центру – голова комісії;

Дутчак І.І., заступника директора з навчальної роботи – заступника голови комісії;

Александровська Г.Г. – методиста, члена комісії;

Калинюк М.І. – методиста, члена комісії;

Вовк Н.М. – методиста, члена комісії;

Дирда О.Т. – методиста, члена комісії;

Ляшок Г.М. – медичної сестри Центру;

Керівника гуртка, в колективі якого виявлено факт булінгу (за потребою).

3. Членам постійно діючої комісії:

3.1. Після отримання повідомлення про факт булінгу невідкладно реагувати шляхом проведення внутрішнього розслідування, індивідуальної роботи з учасниками булінгу, проведення нарад тощо.

3.2. У разі необхідності звертатися самим або рекомендувати звернутися з батьками в Чернівецький відділ поліції ГУНП в Чернівецькій області, службу у справах дітей та інші інстанції.

4. Заступнику директора з навчальної роботи Дутчак І.І. до 01.09.2021 ознайомити педагогічний колектив з листом МОН України від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)».

5. Педагогічним працівникам Центру:

5.1. Забезпечити виконання Плану заходів спрямованих на запобігання та протидії булінгу в Центрі.

5.2. Протягом навчального року не допускати випадків фізичного та психологічного насильства, образ, недбалого й жорстокого поводження з дітьми. Уникати проявів жорстокого ставлення до здобувачів освіти, приниження їхньої честі, гідності та інших форм насильства (фізичного та/або психологічного).

5.3. Протягом навчального року формувати в учасників освітнього процесу толерантне ставлення один до одного.

5.4. Невідкладно інформувати адміністрацію закладу освіти про виявлений факт булінгу по відношенню до вихованців Центру.

5.5. Дотримуватися алгоритму дій у разі виявлення випадку насильства над дитиною.

5.6. Впродовж року організувати і провести комплекс заходів, спрямованих на попередження проявів булінгу, запобігання та протидії домашньому насильству серед вихованців.

5.7. Постійно проводити просвітницьку роботу з вихованцями щодо попередження правопорушень, дитячої підліткової злочинності, шкідливих звичок.

5.8. Здійснювати індивідуальну роботу з підлітками, які потребують особливої педагогічної уваги.

5.9. Проводити просвітницьку роботу серед здобувачів освіти, батьків щодо ознайомлення їх з правами та можливостями, способами дій та реагування на випадки булінгу (цькування) свідками, учасниками або об'єктами, якого вони стали або могли стати.

6. Практичному психологу:

6.1. Забезпечити проведення просвітницької, профілактичної та діагностичної роботи щодо попередження проявів булінгу в учнівському середовищі.

6.2. Проводити просвітницьку роботу з батьками та педагогами щодо попередження проявів булінгу в учнівському середовищі, запобігання та протидії домашньому насильству (згідно з розробленими заходами).

6.3. У випадках виявлення дітей, які постраждали від насильства, жорстокості, цькування, проводити з ними корекційну роботу та невідкладно повідомляти адміністрацію Центру.

7. Методисту Центру Ковальській І.В. розмістити наказ на сайті Центру.

8. Контроль за виконанням даного наказу покласти на заступника директора з навчальної роботи Дутчак І.І.

В.о. директора

Людмила ГАТРИЧ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом Чернівецького обласного
центру естетичного виховання
"Юність Буковини"
27.08.2021 р. №99-ос

ПОЛОЖЕННЯ
про Порядок дій у разі вчинення здобувачами освіти
правопорушень і злочинів у КЗ "Чернівецький обласний центр
естетичного виховання "Юність Буковини" "

Загальні положення

1.1. Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

1.2. Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

2. Повноваження директора комунального закладу «Чернівецького обласного центру естетичного виховання «Юність Буковини» (далі – Центру) та уповноважених ним осіб щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню):

2.1. Директор Центру:

- забезпечує створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування);
- забезпечує контроль за дотриманням правил поведінки здобувача освіти в закладі освіти;
- забезпечує контроль за дотриманням працівниками Центру правил академічної доброчесності;
- затверджує та оприлюднює план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти з урахуванням пропозицій територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України,

центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, головного органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;

- здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) у Центрі;
- розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування;
- скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживає відповідних заходів реагування;
- розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг;
- повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.

2.2. Заступник директора з навчальної роботи Центру забезпечує:

- реалізацію просвітницького напрямку всіх учасників освітнього процесу шляхом організації тематичних заходів, бесід, консультацій з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії;
- прозорість та інформаційну відкритість шляхом формування та оприлюднення на веб-сайті Центру, розміщення в інформаційних куточках для батьків здобувачів освіти інформацію та нормативно-правові акти з питань щодо протидії булінгу;
- розроблення плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) в закладі освіти;
- розроблення порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
- розроблення порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування);
- розроблення правил поведінки здобувача освіти у закладі освіти;
- контроль за дотриманням правил поведінки здобувача освіти з закладі освіти;
- забезпечує контроль за дотриманням педагогами Центру правил академічної доброчесності.

2.3. Практичний психолог Центру забезпечує:

- реалізацію просвітницького напрямку всіх учасників освітнього процесу шляхом організації бесід, консультацій, тощо з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії;
- надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);
- контроль за дотриманням правил поведінки здобувача освіти у закладі освіти.

2.4. Педагогічні працівники Центру:

- забезпечують здобувачам освіти захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю;
- забезпечують дотримання правил поведінки здобувача освіти з закладі освіти;
- повідомляють директора Центру про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб;
- сприяють керівництву закладу освіти у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);
- виконують рішення та рекомендації комісії з розгляду фактів булінгу та реагування (цькування) в закладі освіти.

3. Діяльність Комісії з розгляду фактів булінгу (цькування)

Центру:

3.1. Комісія з розгляду фактів булінгу (цькування) Центру (далі – Комісія) створюється наказом директора Центру та скликається для прийняття рішення за результатами розслідування про факти булінгу (цькування).

3.2. В своїй діяльності Комісія керується Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законом України «Про освіту», Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», цим Положенням та іншими нормативно-правовими актами з питань щодо протидії булінгу (цькуванню).

3.3. До складу Комісії можуть входити керівник закладу, педагогічні працівники, (у тому числі практичний психолог), батьки постраждалого та булера та інші зацікавлені особи.

3.4. Комісія діє відповідно до Порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в Центрі, Порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в Центрі та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).

3.5. Засідання Комісії скликається директором Центру для розгляду та неупередженого з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) в Центрі відповідно до заяви, що надійшла.

3.6. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу освіти має повідомити постраждалого.

3.7. Рішення Комісії реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.

3.8. Потерпілий чи його/її представник також можуть звертатися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служб у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).

4. Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти:

- учасники освітнього процесу подають заяву директору Центру про випадки булінгу по відношенню до дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;
- директор Центру розглядає заяву в день її подання та видає рішення про проведення розслідування;
- проводиться повне та неупереджене розслідування щодо випадків булінгу (цькування) з залученням осіб, від яких отримали інформацію;
- директор Центру для прийняття рішення за результатами розслідування створює наказом комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) та скликає засідання для прийняття рішення за результатами розслідування та виконання відповідних заходів реагування;
- рішення Комісії реєструється в окремому журналі, зберігається в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії;
- потерпілий чи його/її представник також можуть звернутися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служби у справах дітей.

5. Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування):

- в разі підтвердження факту вчинення булінгу (цькування), за результатами розслідування та висновків Комісії, повідомляються уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та служби у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в Центрі;
- виконується рішення та рекомендації Комісії в Центрі;
- надаються соціальні та психолого-педагогічні послуги здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу;

- директором Центру або уповноважені ним особи відповідно чинного законодавства та в межах повноважень здійснюють контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) в Центрі.

6. Права та обов'язки учасників освітнього процесу:

6.1. Здобувачі освіти мають право на:

- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особи, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідком або вчинили булінг (цькування).

6.2. Здобувачі освіти зобов'язані:

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля.

6.3. Працівники, які залучаються до освітнього процесу, мають право на:

захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

6.4. Працівники, які залучаються до освітнього процесу, зобов'язані:

- повідомляти директора Центру про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

6.5. Батьки здобувачів освіти мають право:

- отримувати інформацію про діяльність Центру, у тому числі – щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування),
- отримувати інформацію про результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є);
- отримувати інформацію про результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності;
- подавати керівнику закладу освіти заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;

- вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

6.6. Батьки здобувачів освіти зобов'язані:

- виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;
- формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- сприяти директору Центру у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);
- виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.

7. Прикінцеві положення

7.1. Положення про порядок розгляду випадків булінгу (цькування) в комунального закладу «Чернівецький обласний центр естетичного виховання «Юність Буковини» (далі – Положення) схвалюється рішенням педагогічної ради Центру та затверджується наказом директора Центру.

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням педагогічної ради Центру та відповідно до наказу директора Центру.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом Чернівецького обласного
центру естетичного виховання
"Юність Буковини"
27.08.2021 р. №99-ос

ПЛАН ЗАХОДІВ
спрямованих на запобігання та протидію булінгу у КЗ "Чернівецький
обласний центр естетичного виховання "Юність Буковини"
на 2021/2022 навчальний рік

№ з/п	Назва заходу	Термін виконання	Виконавці
Нормативно-правове та інформаційне забезпечення попередження насильству та булінгу			
1.	Нарада з різними категоріями працівників з питань профілактики булінгу (цькування): - педагогічний персонал; - технічний персонал.	Вересень	Адміністрація
2.	Обговорення та прийняття правил поведінки в групах.	Вересень	Керівники гуртків, акомпаніатори
3.	Організація механізмів звернення для повідомлень про випадки булінгу (цькування)	Вересень	Адміністрація, практичний психолог, керівники гуртків
4.	Розмістити на інформаційному стенді номери телефону гарячої лінії протидії булінгу 116000	Вересень	Хмель Л.М.
5.	Створення комісії з розгляду фактів булінгу та реагування на них	Вересень	Адміністрація
6.	Інструктивно-методична нарада щодо механізму реагування на факти булінгу з педагогічним колективом	Вересень	Заступник директора з навчальної роботи
7.	Оформлення тематичного стенду	постійно	Практичний психолог
8.	Контроль виконання плану заходів спрямованих на запобігання та фактів випадків булінгу	Травень	Заступник директора з навчальної роботи

Робота з керівниками гуртків			
1.	Методичне засідання з керівниками гуртків на тему «Протидія булінгу в учнівському колективі»	Листопад	Методисти за жанрами
2.	Вивчення законодавчих документів, практик протидії цькуванню педагогічним колективом	Листопад	Заступник директора з навчальної роботи
3.	Консультування керівників гуртків практичним психологом з проблемних ситуацій	постійно	Практичний психолог
4.	Тренінгові заняття «Профілактика булінгу в освітньому середовищі»	Лютий	Практичний психолог
5.	Винести питання попередження булінгу на батьківські збори в гуртках	Вересень	Керівники гуртків
Робота з вихованцями			
1.	Проведення заходів в рамках Тижня толерантності	Березень	Практичний психолог
2.	Години відвертого спілкування «Не допускай проявів булінгу над собою. Допоможи другу».	Грудень	Керівники гуртків

**Заступник директора
з навчальної роботи**

І.Дутчак